

Motion till riksdagen 2005/06:So421

av **Ingemar Vänerlöv (kd)**

Rökfria föräldrar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ett licensieringssystem för tobaksförsäljning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att personlig rådgivning och nikotinersättningsmedel bör erbjudas föräldrar med hemmavarande barn i samband med att de som patienter kommer i kontakt med hälso- och sjukvården.

Motivering

Enligt Folkhälsoinstitutet var 14 % av männen och 19 % av kvinnorna i åldern 18–84 år dagligrökare år 2004. Detta motsvarar ca 1,1 miljoner människor. Rökning är dubbelt så vanligt bland arbetare som bland högre tjänstemän. Fler och fler välutbildade män slutar att röka, medan rökningen ökar kraftigt bland lågutbildade kvinnor. Det är betydligt vanligare att kvinnor röker än att män gör det. Allra mest röker kvinnor i norra Sverige och i Stockholm.

Att röka är en av de absolut största hälsoriskerna. Hälften av dem som började röka som tonåringar kommer att dö i förtid av sin rökning. Sjukdomar i hjärta och blodkärl är den absolut vanligaste skadan av rökning och också den vanligaste dödsorsaken. Nära hälften av alla hjärt- och blodkärlssjukdomar anses bero på rökning. Nära 90 % av alla lungcancerfall anses ha rökningen som orsak.

Av såväl folkhälsoskäl som omsorg om samhällsekonomin finns alla skäl att arbeta förebyggande mot rökning samtidigt som vi satsar på att få rökare att sluta röka. Eftersom barn gärna härmar vuxna finns det starka skäl att stötta föräldrar med hemmavarande barn att sluta röka. Det är ingen tvekan om att en av de viktigaste insatserna för att se till att kommande generationer inte börjar röka är att få deras föräldrar att sluta. Ett annat, väl så viktigt, skäl är att passiv rökning är nästan lika farligt som att röka själv.

Fel! Okänt namn på

Rökare är olika. Det finns också många olika metoder och hjälpmedel för den som vill sluta röka. Somliga klarar av att sluta tvärt och för andra fungerar en successiv nedtrappning bättre. Kvinnor blir ofta bättre hjälpta av att gå med i en grupp, medan män har lättare för att klara det på egen hand. De allra flesta behöver emellertid någon form av stöd. Enligt rapporten "Metoder för rökavvänjning" från SBU, Statens beredning för utvärdering av medicinsk metodik, ger en kombination av personlig rådgivning av hälso- och sjukvårdspersonal tillsammans med nikotinläkemedel (där så är motiverat) det bästa resultatet. Ett led i arbetet att minska rökningen är att personlig rådgivning och nikotinersättningsmedel bör erbjudas föräldrar med hemmavarande barn i samband med att de som patienter kommer i kontakt med hälso- och sjukvården.

Nationella folkhälsokommittén lämnade i sitt slutbetänkande "Hälsa på lika villkor" (SOU 2000:91) vissa förslag till lagändringar på tobaksområdet. Ett av förslagen innebär införandet av ett licensieringssystem för tobaksförsäljning. Ännu har ingenting hänt med detta förslag. Jag anser att ett införande av ett licensieringssystem för tobaksförsäljning vore en välkommen åtgärd i arbetet mot rökningen bland ungdomar.

Stockholm den 26 september 2005

Ingemar Vänerlov (kd)